

ДОБРИ ХРИСТОВЪ

БЕДРЖИХЪ СМЕТАНА

Чувство на най-искрено и възвишено уважение буди името на великия чехъ Бедржихъ Сметана, чиято стогодишнина отъ рождението се отпразднува въ родината му, Чехия, най-тържествено на 2 мартъ т. г. Роденъ въ ония мрачни времена, когато славянството се е застрашавало отъ една страна отъ немския духъ, отъ друга — отъ източния гнетъ на некултурнитъ азиатци — турцитъ, Сметана се явява съ мощния си музикаленъ гений не само да озари славянското пробуждане, но и да стане символъ на народното самосъзнание. Колкото е мощенъ по духъ, характеръ и идеи съплеменникътъ му, великиятъ учителъ, мистикъ и революционеръ Янъ Хусъ, толкова по-силенъ е Сметана, като великъ представителъ не само на общочовѣшки стремления и идеали, но и като културенъ изразителъ на цѣлокупната чешка душа, мисль и чувство.

Показалъ още въ най-ранна възраст признаци на божи избранникъ въ областта на музикалното творчество, израстлиятъ и откърменъ въ идиличната и красива селска природа юноша не е могълъ да не обикне тази земя и тоя народъ. Обстоятелството, че той до 20 годишна възраст, по силата на вѣковнитъ нещастни за народа му традиции, е трѣбвало да си служи съ немски езикъ, като външно средство за сношение, го е карало да обикне родината си, като въ кратко време е усвоилъ и тънкоститъ на родната си речъ.

Съвременникъ на великитъ композитори Вагнеръ, Листъ и Шопенъ, отъ които първиятъ е изразителъ на типичния немски духъ и на най-модерния за времето оперенъ стилъ, създаденъ отъ самия него; вториятъ, известенъ съ непостижната си техника на пиянистъ и композиторъ; а третиятъ — нѣжниятъ и страстенъ пѣвецъ на полската душа, тъй красиво предадена въ неговитъ композиции, Сметана е билъ определенъ отъ сѣдбата да бѣде най-великия, най-мощния и най-оригиналния представителъ и създателъ на чешката модерна национална опера, симфонична и камерна музика и, изобщо, най-великия мжжъ на Чехия. Ползващъ се днесъ съ име на свѣтовенъ композиторъ, Сметана, наредъ съ Фибиха, Дворжака и живитъ днесъ чехски майстори, наредъ съ рускитъ